

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO  
W SPOŁECZNYM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM „SPLOT”  
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. JANA KARSKIEGO W NOWYM SĄCZU**

Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z wskazanymi przepisami ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych :

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia,
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii,
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt. 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Szczegółowe opisy dostosowań są ujęte w dokumentacji pomocy pedagogiczno-psychologicznej.

**Ogólne kryteria oceniania:**

- poprawność merytoryczna wypowiedzi ustnych i pisemnych, zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi dla poszczególnych klas i poziomów,
- kompetencje językowe, kultura i estetyka wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- aktywność ucznia w czasie lekcji, samodzielność i kreatywność w rozwiązywaniu zadań,
- wkład pracy ucznia, przy uwzględnieniu jego indywidualnych predyspozycji.

**Narzędzia do bieżącej kontroli wyników nauczania:**

- sesje (egzaminy wewnętrzne) – pisemne lub ustne,
- sprawdzian pisemny (90 min.),
- wypracowanie o charakterze pracy maturalnej (poziom podstawowy i/lub rozszerzony)

- test (45 min.), test historycznoliteracki,
- krótki sprawdzian obejmujący wiedzę z trzech ostatnich lekcji lub cyklu zajęć np. po omówieniu lektury,
- praca z tekstem (rozumienie czytanego tekstu „Język polski w użyciu”),
- notatka syntetyzująca,
- praca domowa,
- odpowiedź ustna, sprawdzająca bieżące wiadomości, odpowiedź o charakterze wypowiedzi maturalnej,
- referat, prezentacja, projekt,
- ustna prezentacja w oparciu o tekst ikoniczny,
- próbna matura,
- sprawdzian przedmaturalny mający kształt arkusza maturalnego lub jego części,
- ustny sprawdzian przedmaturalny w formule ustnej matury,
- ocena aktywności w czasie lekcji,
- aktywność w czasie seminarium sokratejskiego,
- rozmowa/głos w dyskusji.

#### **Dodatkowe oceny uczeń może uzyskać za udział w:**

- Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego- konkursach przedmiotowych,
- redagowaniu np. gazetki szkolnej- przedsięwzięciach kulturalnych.

#### **(Skala ocen zgodna ze statutem)**

Celujący 6 / bardzo dobry 5 / dobry 4 / dostateczny 3 / dopuszczający 2 / niedostateczny 1

Sumę punktów, uzyskanych ze sprawdzianów pisemnych, przelicza się na oceny wg skali:

celujący : 98 - 100%  
 bardzo dobry: 89 - 97%  
 dobry: 73 - 88%  
 dostateczny: 55 – 72%  
 dopuszczający: 40 - 54%  
 niedostateczny: 0 – 39%

Oceny bieżące w różny sposób wpływają na ocenę półroczną i roczną. **Do najważniejszych** należą oceny za: wypracowania o charakterze maturalnym , testy syntetyzujące wiedzę i umiejętności dotyczące epok literackich. **Następnie oceny za:** sprawdziany dotyczące znajomości lektur, wiedzy o epoce oraz sprawdzające kompetencje językowe i literackie („Język polski w użyciu”), wypowiedzi ustne o charakterze maturalnym. **Kolejno:** krótkie prace pisemne obejmujące wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji, wypowiedzi

ustne , prezentacje, referaty, konspekt, projekt, inne prace dodatkowe, prace domowe, aktywność, recytacja, rozmowa/głos w dyskusji.

### **Szczegółowe zasady oceniania**

1. Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji i odrabianie zadań domowych. W ciągu jednego półrocza uczeń może zgłosić nauczycielowi 2 razy fakt nieprzygotowania do lekcji. Nie dotyczy to sytuacji, gdy omawiany ma być utwór, zadany do przeczytania z odpowiednim wyprzedzeniem ani zapowiedzianych sprawdzianów.

2. Pisemne prace domowe uczeń zobowiązany jest dostarczyć w wyznaczonym terminie, a nieoddanie pracy skutkuje zapisem w dzienniku, a uczeń ma obowiązek dostarczyć pracę w trybie uzgodnionym z nauczycielem. W ciągu półrocza uczeń może 1 raz zgłosić brak zadania domowego, nie dotyczy to jednak prac pisemnych, zadanych z wyprzedzeniem.

3. Zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, pracy z tekstem (rozumienie czytanego tekstu „Język polski w użyciu” oraz sytuacji opisanych w pkt 1.

4. Uczeń ma obowiązek zaliczenia materiału, na którym był nieobecny i prawo do poprawienia oceny z pracy pisemnej w terminie i formie ustalonych przez nauczyciela. Ma obowiązek przedstawić uzupełnione w zeszytce notatki. Przy poprawie obowiązują te same kryteria ocen, co w pierwszym terminie. Prawo do poprawy oceny przysługuje jednorazowo.

5. Jeżeli podczas pisemnej klasowej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczeń pracuje niesamodzielnie, otrzymuje stosowną uwagę z zakresu zachowania i traci prawo ubiegania się o ocenę roczną wyższą niż przewidywana. Praca niesamodzielną nie zostaje oceniona, a uczeń ma obowiązek zaliczyć materiał w terminie wskazanym przez nauczyciela.

6. Testy, sprawdziany, wypracowania klasowe zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem , natomiast krótkie sprawdziany obejmujące wiedzę z trzech ostatnich lekcji lub cyklu zajęć mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi. Test „Język polski w użyciu” ze względu na sprawdzanie umiejętności nie musi być wcześniej zapowiadany.

7. Wyniki matury próbnej (diagnozy przedmaturalnej) z języka polskiego mogą być wpisane do dziennika w formie procentowej. Na wyniki egzaminu uczeń oczekuje do miesiąca.

8. Wszystkie pisemne prace klasowe, opatrzone podpisem ucznia, przechowywane są przez nauczyciela do końca roku szkolnego w formie papierowej lub na platformie Teams.

9. Uczeń jest zobowiązany do przynoszenia na lekcje zeszytu, podręcznika, „Maturalnych kart pracy” (jeżeli obowiązują w danej klasie) i omawianej lektury.

10. Po omówieniu każdej lektury uczeń ma obowiązek uzupełnić w „Maturalnych kartach pracy” dziennik lektur dotyczący tej konkretnej omówionej.

10. W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma obowiązek zaliczenia materiału i prawo do uzgodnienia z nauczycielem terminu uzupełnienia braków i zaliczenia sprawdzianów, których z powodu absencji nie napisał. Na okres tzw. „ochronki” po dłuższej nieobecności usprawiedliwionej nie są stosowane wobec ucznia żadne sankcje z tytułu

nieprzygotowania do lekcji. Jeżeli przez okres 3 dni po powrocie do szkoły uczeń nie ustali tego terminu, pisze sprawdzian na pierwszej lekcji wskazanej przez nauczyciela.

11. W czasie trwania nauki stacjonarnej dodatkową formą kontaktu z nauczycielem- zaliczanie materiału, przysyłanie zadań, konsultacje- jest komunikator Teams (zadania pisemne są archiwizowane na platformie edukacyjnej).

12. Na lekcji na ławce uczniowskiej oraz w bezpośrednim otoczeniu ucznia, np. na parapecie znajdują się jedynie przedmioty potrzebne na danych zajęciach.

13. Wszelka forma notatek z lekcji inna niż zeszyt przedmiotowy musi być uzgodniona z nauczycielem,

14. Telefony komórkowe/urządzenia elektroniczne mogą być traktowane jako narzędzie dydaktyczne, z którego można korzystać jedynie za zgodą nauczyciela. W pozostałych sytuacjach obowiązuje statut szkoły, tzn. telefon ma być odłożony w konkretne, wyznaczone miejsce na początku lekcji.

15. Nieobecności nieusprawiedliwione na lekcjach języka polskiego sprawiają, że uczeń traci prawo ubiegania się o ocenę roczną wyższą niż przewidywana.

16. Obowiązkiem ucznia jest poprawa każdej oceny niedostatecznej ze sprawdzianu lub wypracowania.

## **Wymagania edukacyjne z języka polskiego w liceum ogólnokształcącym**

1. Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

- wymienić tytuły i autorów poznanych tekstów kultury, ważnych dla poczucia przynależności do wspólnoty ludzkiej i tożsamości narodowej,
- znać treść i problematykę lektur obowiązkowych ze szkoły podstawowej określonych w wymaganiach do egzaminu maturalnego z języka polskiego,
- wskazać ramy chronologiczne epok literackich,
- wykazać się znajomością podstawowych pojęć z poetyki, historii literatury (konwencja, prąd artystyczny, rodzaj i gatunek literacki, temat, fabuła, wątek, styl),
- wyróżniać elementy świata przedstawionego (narrator, fabuła, podmiot liryczny, sytuacja liryczna, postać, zdarzenie, czas, przestrzeń, sposób obrazowania),
- wykazać się znajomością treści poznanych utworów,
- rozpoznawać motywy literackie w utworach - rozpoznawać w sztuce wartości uniwersalne i narodowe,
- wygłosić z pamięci tekst poetycki, fragment prozy - w czytanej treści wyodrębnić części kompozycyjne,

- rozpoznawać różnorodność form i funkcji komunikatów językowych,
- redagować własne teksty w sposób zamierzony pod względem spójności, kompozycji i zastosowania środków językowych,
- wypowiadać się w formach gatunkowych: rozprawki, interpretacji utworu lirycznego, charakterystyki, streszczenia, notatki syntetyzującej, opowiadania (dla zakresu rozszerzonego także: wypowiedzi argumentacyjnej, interpretacji porównawczej, szkicu interpretacyjnego, eseju); redagować formy użytkowe: list motywacyjny, życiorys, podanie.

## 2. Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

- opanować wymagania na ocenę dopuszczającą,
- posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu wiedzy o kulturze (mit, metafora, symbol, obraz), kategoriami estetycznymi (tragizm, ironia, patos, piękno, brzydota, sacrum, profanum),
- określać specyfikę tekstów kultury opracowanych na lekcjach (rodzaje, gatunki, konwencje, style, tworzywa),
- formułować pytania szczegółowe, adekwatne do potrzeb,
- odtworzyć logikę cudzego rozumowania,
- rozumieć funkcje najważniejszych środków artystycznych w tekstach kultury,
- rozumieć teksty popularnonaukowe,
- odróżniać fakty od opinii, rozpoznawać dosłowne i ukryte sensy dzieł kultury,
- w budowaniu komentarza własnego być wiernym sensowi tekstu,
- wypowiadać się w sposób poprawny artykulacyjnie, przejrzysty intencjonalnie,
- zająć stanowisko w rozmowie, także polemiczne; włączać się do dyskusji,
- przygotować się na piśmie do wypowiedzi ustnej, sformułować stanowisko w jakiejś sprawie,
- dobierać odmianę, typ, gatunek wypowiedzi do realizowanego tematu - słuchać aktywnie, samodzielnie sporządzać notatki,
- własne teksty budować zgodnie z zasadami poprawności językowej.

## 3. Na ocenę **dobrą** uczeń powinien:

- opanować wymagania na ocenę dostateczną,
- korzystać z różnych źródeł informacji, gromadzić materiały bibliograficzne, sporządzić opis bibliograficzny,
- wykazać się logicznym tokiem myślenia (rozumowania, wnioskowania, uogólniania) - rozpoznawać środki perswazji i manipulacji w różnych tekstach kultury (aluzję, parafrazę, parodię, tawestację), a także kategorie estetyczne: ironię, groteskę,
- określać charakter publikacji prasowych, także ich wartość,
- charakteryzować zjawiska kulturowe w kontekście procesu historycznoliterackiego, z uwzględnieniem kontekstu filozoficznego, mitologicznego, biblijnego,

- ogarniać całość i zauważać relacje między ważnymi detalami w przekazach obrazowych,
- inicjować dyskusję, zająć w niej stanowisko, podsumować ją,
- formułować wypowiedzi wyraziste, zgodne z zasadą,
- konstruować –ustnie i pisemnie- opinie i przemówienia,
- planować pracę poprzedzającą tworzenie własnego tekstu (formułować hipotezy, planować ich rozwiązanie, dobierać argumenty, hierarchizować je, selekcjonować materiał, formułować wnioski),
- poprawnie pod względem kompozycyjnym i językowym wypowiadać się w formach eseju (dla zakresu rozszerzonego także: wypowiedzi argumentacyjnej, interpretacji porównawczej),
- przestrzegać zasad poprawnej pisowni,
- budować próbki wypowiedzi nacechowanych stylistycznie (stylizacja, pastisz, teksty satyryczne).

4. Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien:

- opanować wymagania na ocenę dobrą,
- formułować pytania problemowe,
- sprawnie posługiwać się terminologią specjalistyczną literaturoznawczą, terminologią podstawową dla innych dziedzin wiedzy o kulturze,
- rozumieć związek między różnymi warstwami dzieła literackiego, a także swoistość kodów innych dziedzin sztuki,
- korzystać z literatury fachowej, dokumentów, nagrań, przygotowywać materiał ilustracyjny,
- do analizy dzieł kultury celowo dobierać metodologię badawczą ,
- z ukształtowania świata przedstawionego wyprowadzać sensy dzieła kultury,
- konstruować –ustnie i pisemnie- referaty, interpretacje, komentarze do analizowanych tekstów kultury, eseje,
- hierarchizować wartości rozpoznawane w tekstach kultury - porównywać własne opinie z sądami i opiniami autorytetów, odróżniać przeżycia indywidualne od ponadindywidualnych (np. pokoleniowych),
- sprawnie posługiwać się różnymi odmianami polszczyzny, z uwzględnieniem wszystkich funkcji języka, etycznych i estetycznych walorów komunikatu.

5. Na ocenę **celującą** uczeń powinien:

- spełniać wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- wykazać się efektami samokształcenia,
- tworzyć w pełni poprawne, oparte na różnorodnych kontekstach, szerokie i pogłębione teksty argumentacyjne (rozprawka, interpretacja); dla zakresu rozszerzonego także interpretacja porównawcza i wypowiedź argumentacyjna),
- znać literaturę fachową,

- samodzielnie formułować problemy badawcze i prezentować ich dojrzałe ujęcia, oryginalne rozwiązania, także oceny wartościujące,
- wykazać się aktywnością i krytycyzmem w odbiorze informacji dotyczących współczesnego życia kulturalnego,
- posługiwać się indywidualnym stylem, z zastosowaniem bogactwa i różnorodności środków językowych.

**W razie konieczności wymagania edukacyjne dostosowywane są do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.**

## **Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego- edukacja zdalna**

### **I. Zasady oceniania sposób monitorowania postępów, weryfikacji wiedzy i umiejętności ucznia**

1. Nauczyciele mają obowiązek monitorować postępy uczniów w nauce zdalnej.
2. Sposoby monitorowania postępów uczniów oraz weryfikacji wiedzy i umiejętności w okresie nauki zdalnej są ujęte w sposobach sprawdzania wiedzy z poszczególnych przedmiotów.
3. Nauczyciel określa sposób sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz decyduje, które zadanie będzie podlegało ocenie.
4. Monitorowanie i weryfikowanie wiedzy może być dokonywane za pomocą testów, quizów, poleceń, prac umieszczonych na obowiązującej w szkole platformie edukacyjnej lub w postaci samodzielnej, udokumentowanej w sposób określony przez nauczyciela pracy w domu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości psychofizycznych uczniów, poziomu kompetencji informatycznych oraz dostępności posiadanego sprzętu służącego komunikowaniu.
5. Nauczyciel może wymagać od uczniów wykonania określonych poleceń, zadań, prac, projektów umieszczonych w Internecie, np. na platformie edukacyjnej, lub poprosić o samodzielne wykonanie pracy w domu i udokumentowanie jej np. w postaci zdjęcia przesłanego drogą elektroniczną.
6. Nauczyciel archiwizuje prace domowe poszczególnych uczniów na dany tydzień (lub miesiąc) i przechowuje je do wglądu. Prace pisemne, karty pracy oraz zdjęcia wykonanych prac plastyczno-technicznych są przechowywane przez nauczyciela w specjalnie utworzonym do tego celu folderze – Teams.

7. Wszystkie prace, które nauczyciel zlecił uczniom jako obowiązkowe, podlegają ocenie. Nie oznacza to jednak, że ocena musi być wyrażona stopniem.
8. Uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie zdalnego nauczania w sposób i w terminie ustalonym przez nauczyciela. Zasady poprawy oceny, tym oceny z testu sprawdzającego, powinny być zgodne z zapisami w Statucie Szkoły.
9. Nauczyciel może przygotować na ustalonych nośnikach przekazu test sprawdzający, za który uczeń otrzyma ocenę.
10. Informacja na temat przeprowadzania testów sprawdzających wiedzę powinna być umieszczana odpowiednio wcześniej. Należy określić datę i godzinę rozpoczęcia testu oraz przewidywany czas na jego wykonanie. Pozwoli to uczniom określić, kiedy będą musieli korzystać z komputera.
11. Uczeń, który nie weźmie udziału w teście sprawdzającym wiedzę (kartkówka, sprawdzian), jest zobowiązany do napisania testu w terminie dodatkowym, ustalonym przez nauczyciela.
12. Oceny uzyskane podczas nauczania zdalnego są dostępne w e-dzienniku lub na bieżąco przekazywane uczniom i rodzicom drogą elektroniczną ustaloną i jednolitą dla całej szkoły.
13. Ustalenie sposobu potwierdzania uczestnictwa ucznia na zajęciach innych niż zajęcia prowadzone on-line oraz sposobu i terminu usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach.

## **II. Szczegółowe warunki oceniania wynikające ze specyfiki nauczania na odległość**

1. Podczas oceniania pracy zdalnej uczniów nauczyciele uwzględniają ich możliwości psychofizyczne do rozwiązywania określonych zadań w wersji elektronicznej.
2. Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie mogą mieć wpływu czynniki związane z ograniczonym dostępem do sprzętu komputerowego i do Internetu.
3. Jeśli uczeń nie jest w stanie wykonać poleceń nauczyciela w systemie nauczania zdalnego ze względu na ograniczony dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu lub ze względu na uwarunkowania psychofizyczne, nauczyciel powinien umożliwić uczniowi wykonanie tych zadań w alternatywny sposób, np. na terenie szkoły przy zachowaniu reżimu sanitarnego.
4. Na ocenę osiągnięć ucznia z danego przedmiotu nie może mieć wpływu poziom jego kompetencji informatycznych. Nauczyciel (w kontakcie z nauczycielem informatyki)

uwzględnia zróżnicowany poziom umiejętności obsługi narzędzi informatycznych i dostosowuje poziom trudności wybranego zadania oraz czas jego wykonania do możliwości psychofizycznych ucznia.

5. Należy ograniczać liczbę prac wymagających korzystania przez ucznia z drukarki, chyba że wszyscy uczniowie mają możliwość drukowania materiałów udostępnionych przez nauczyciela.
6. Jeżeli uczeń/rodzic nie prześle wykonanej pracy w ustalonym przez nauczyciela terminie, otrzymuje przypomnienie o konieczności wywiązania się z obowiązków.
7. Nauczyciele w pracy zdalnej mogą przeprowadzać kartkówki, testy, sprawdziany, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości samodzielnego wykonania pracy przez ucznia.
8. Nauczyciele w pracy zdalnej mają obowiązek udzielenia dokładnych wskazówek technicznych, w jaki sposób zadanie z wykorzystaniem narzędzi informatycznych powinno zostać wykonane.
9. Nauczyciele w pracy zdalnej wskazują dokładny czas i ostateczny termin wykonania zadania, określając jednocześnie warunki ewentualnej poprawy, jeśli zadanie nie zostało wykonane w sposób prawidłowy lub zawiera błędy.
10. W czasie pracy zdalnej nauczyciele ustalają oceny bieżące za wykonywane zadania, w szczególności za:
  - a. pracę domową (prace pisemne, karty pracy, zdjęcie wykonanej pracy, nagranie itp.),
  - b. wypracowanie,
  - c. udział w dyskusjach on-line, wypowiedź na forum,
  - d. inne prace, np.: referaty, prezentacje, projekty itp.,
  - e. rozwiązywanie testów, quizów, rebusów itp.,
  - f. wszelkie formy aktywności wskazane przez nauczyciela,
  - g. odpowiedź ustną.

mgr Dorota Kulig, mgr Anna Rapcia